

Σε συγκινητική τελετή που έγινε στις 9.1.2018, στην οικία της πρέσβεως του Ισραήλ στην Ελλάδα κας Ιρίτ Μπεν–Άμπα, απονεμήθηκαν το μετάλλιο και ο τίτλος του «Δικαίου των Εθνών» - του Μουσείου και Ινστιτούτου του Ολοκαυτώματος Γιαντ Βασέμ στην Ιερουσαλήμ στον Νίκο Μανιά, Έλληνα Χριστιανό που διέσωσε τους Εβραίους συμπατριώτες του Αλμπέρτο Αβραάμ Καράσσο και Μαίρη Καράσσο–Άντζελ, από τη Θεσσαλονίκη κατά τη διάρκεια του Ολοκαυτώματος. Το βραβείο του Νίκου Μανιά, ο οποίος δεν βρίσκεται πλέον στη ζωή, παρέλαβε ο εγγονός του Κωνσταντίνος Παύλου, ο οποίος παρέστη στην εκδήλωση με πολλά μέλη της οικογένειας Μανιά.

Στην τελετή παρευρέθηκαν και οι κυρίες Λούση Μπέζα και Σέλυ Άντζελ, κόρες της διασωθείσας Μαίρης Καράσσο-Άντζελ, καθώς και πολλοί συγγενείς τους. Την εκδήλωση παρακολούθησαν, επίσης, ο πρόεδρος του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδας, κ. Σαμουήλ (Μάκης) Μάτσας, ο Α’ αντιπρόεδρος του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος (ΚΙΣΕ), κ. Βενιαμίν Αλμπάλας, ο δήμαρχος Φιλοθέης-Ψυχικού, κ. Παντελής Ξυριδάκης, ο επίτροπος της Αρχής Πυρόσβεσης και Διάσωσης του Ισραήλ, Αντιστράτηγος, Dedi Simhi, ο οποίος πραγματοποιεί επίσκεψη στην Ελλάδα, ο Αρχηγός του Ελληνικού Πυροσβεστικού Σώματος, Αντιστράτηγος Βασίλης Καπέλιος, καθηγητές που διδάσκουν την ιστορία του Ολοκαυτώματος σε σχολεία, καθώς και μαθητές του δημοσίου λυκείου Ζωγράφου, οι οποίοι ανέβασαν πρόσφατα θεατρική παράσταση στην Αθήνα με θέμα τους Εβραίους μαθητές του ιταλικού σχολείου Umberto Primo της Θεσσαλονίκης που χάθηκαν στο Ολοκαύτωμα κατά την διάρκεια του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου.

Ιδιαίτερο χρώμα στην τελετή έδωσαν οι μουσικοί Λεονάρδος Μπατής στο κλαρινέτο και ο Marty Eisentein στην κιθάρα, οι οποίοι ερμήνευσαν παραδοσιακά ισπανο-εβραϊκά και ισραηλινά τραγούδια.

Στην δική της παρέμβαση, η πρέσβυς του Ισραήλ εξέφρασε την αμέριστη ευγνωμοσύνη στην οικογένεια του Νίκου Μανιά, εκ μέρους του εβραϊκού λαού και του Ισραήλ, λέγοντας ότι οι ιστορίες διάσωσης των Ελλήνων Εβραίων και των σωτήρων τους πρέπει να έχουν και διδακτικό χαρακτήρα, ιδιαίτερα για τη νεολαία και να λειτουργήσουν ως εργαλεία για την καταπολέμηση του ρατσισμού και του αντισημιτισμού που σημειώνουν άνοδο στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ.

Η πρέσβυς κα Ιρίτ Μπεν-Αμπα τόνισε χαρακτηριστικά, μεταξύ άλλων: «μέχρι σήμερα έχουν βραβευτεί 330 Έλληνες με αυτό βραβείο και είμαστε υπερήφανοι για αυτά τα άτομα που έβαλαν τις ανθρώπινες αξίες πάνω από την προσωπική τους ασφάλεια».

«...Το μήνυμα που θέλουμε να στείλουμε στη νέα γενιά είναι ότι πρέπει να είναι ενάντιοι στον ρατσισμό και τον αντισημιτισμό και να είναι ανεκτικοί με τους

Phoca PDF

άλλους, ανεξάρτητα από τη θρησκεία τους... Ο κόσμος απομακρύνεται από τις φιλελεύθερες ιδεολογίες και επιδιώκει κλειστά σύνορα και προστατευτισμό. Ο λαϊκισμός είναι πια πολύ συνηθισμένο φαινόμενο. Στην Ευρώπη, 73 χρόνια μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, έχουμε πολλά ανησυχητικά φαινόμενα».

Ο κ. Κωνσταντίνος Παύλου ανέφερε ότι για πολλά χρόνια δεν γνώριζε λεπτομέρειες της ιστορίας διάσωσης του Αλμπέρτο και της Μαίρης Καράσσο από τον παππού του Νίκο Μανιά και την γιαγιά του Κατίνα, απλούστατα επειδή ο παππούς και η γιαγιά του δεν πίστευαν ότι είχαν πράξει κάτι σπουδαίο και η βοήθεια που προσέφεραν στους Εβραίους φίλους τους ήταν κάτι αυτονόητο. Σημείωσε ότι αυτή η κληρονομιά της αλληλεγγύης έχει γίνει παράδοση στην οικογένειά του, η οποία συνεχίζει να διατηρεί στενούς δεσμούς με την οικογένεια Καράσσο. Τέλος, ευχαρίστησε θερμά την πρέσβυ και το Γιάντ Βασέμ για την αναγνώριση του ηρωισμού του παππού του.

«Όταν κάνει κάτι ο παππούς σου και έρχεται μια οικογένεια και το αναγνωρίζει χωρίς να το έχει ζητήσει κανείς, είναι μεγάλη τιμή και μεγάλη συγκίνηση» είπε χαρακτηριστικά ο κ. Παύλου και πρόσθεσε: «Είπα στον γιο μου, ότι ο παππούς μου δεν μας άφησε καμία κληρονομιά γιατί καταστράφηκε οικονομικά στην κατοχή. Όμως αυτή η κληρονομιά που μας άφησε, αξίζει περισσότερο από όλα τα εκατομμύρια του κόσμου, αρκεί να ζήσει τη ζωή του όπως πρέπει, σαν άνθρωπος».

Παίρνοντας τον λόγο, η κα Λούσυ Μπέζα ανέφερε ότι η μητέρα της και ο θείος της επέζησαν αποκλειστικά εξαιτίας των πράξεων του Νίκου Μανιά και ότι η ίδια και η αδερφή της Σέλυ ζουν σήμερα γι' αυτόν τον λόγο. Τόνισε ότι ο ηρωισμός του Νίκου Μανιά μαζί με το γεγονός ότι η μητέρα, ο θείος της, η ίδια και η αδερφή της έκαναν πολλούς απογόνους με παιδιά, εγγόνια και δισέγγονα, είναι «η καλύτερη απάντηση στον Χίτλερ».

Στο τέλος της εκδήλωσης, ο επικεφαλής του Πυροσβεστικού Σώματος του Ισραήλ έδωσε αναμνηστικά δώρα στον Κωνσταντίνο Παύλου και την Λούση Μπέζα.

Η ιστορία διάσωσης

Η ιστορία διάσωσης των αδερφών Καράσσο από τον Νίκο Μανιά είναι ιδιαίτερα συναρπαστική, συγκινητική και συνάμα τραγική. Το 1943, η επταμελής οικογένεια Καράσσο που αποτελείτο από τον πατέρα Σαμουήλ, τη μητέρα Ραχήλ, τα παιδιά τους Αλμπέρτο Αβραάμ, Μαίρη και τα μικρότερα αδέρφια Ζάννα-Τζέμα, Ισραήλ και Ρενέ, έμενε στο γκέτο Συγγρού της Θεσσαλονίκης υπό γερμανική κατοχή.

Οι γείτονες και φίλοι τους, Νίκος Μανιάς και η γυναίκα του Κατίνα, προσφέρθηκαν να βοηθήσουν την οικογένεια χωρίς αντάλλαγμα. Το σχέδιο διάσωσης για να γλιτώσουν τα μέλη της στην κυριολεξία μέσα από τον χέρια τον Ναζί, ήταν να τους μεταφέρουν στην Αθήνα, η οποία ήταν υπό ιταλική κατοχή. Ο Νίκος Μανιάς ετοίμασε ένα σχέδιο διάσωσης. Πρότεινε να μοιραστεί η οικογένεια σε δύο ομάδες, έτσι ώστε οι πιθανότητες διάσωσης να είναι αυξημένες.

Την πρώτη ομάδα αποτελούσαν οι γονείς, Σαμουήλ και Ραχήλ, μαζί με τα τρία

Phoca PDF

μικρότερα παιδιά, τη Ζάννα-Τζέμα, τον Ισραήλ και τη Ρενέ. Στη δεύτερη ομάδα, ήταν τα δύο μεγαλύτερα παιδιά, ο Αλμπέρτο και η Μαίρη. Το σχέδιο του Νίκου Μανιά ήταν να φύγουν από τη Θεσσαλονίκη και να φτάσουν στην Αθήνα, όπου θα τους υποδέχονταν ο αδερφός του Σπήλιος και η σύζυγός του, Χρυσαυγή. Η πρώτη ομάδα θα έφευγε από τον Άγιο Νικόλαο Χαλκιδικής. Τους πρόδωσαν όμως και γύρισαν πίσω στη Θεσσαλονίκη, απ' όπου τους έστειλαν στο Άουσβιτς. Βρήκαν όλοι τραγικό θάνατο μετά την άφιξή τους εκεί.

Η δεύτερη ομάδα με τον Αλμπέρτο και την Μαίρη Καράσσο κατάφερε να φτάσει στη Αθήνα μέσω ενός περίπλοκου δρομολογίου. Προτού φύγουν, ο Νίκος Μανιάς κατόρθωσε, με μεγάλο κίνδυνο, να προμηθευτεί πλαστές ταυτότητες για τα δύο αδέρφια. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους με το λεωφορείο για την Αθήνα είχαν απρόβλεπτη περιπέτεια που κατάφεραν να ξεπεράσουν και πάλι χάρη στη διορατικότητα του Νίκου Μανιά. Έφτασαν τελικά στην Αθήνα, όπου βρήκαν καταφύγιο στον αδελφό του Νίκου, τον Σπήλιο Μανιά και τη σύζυγό του Χρυσαυγή, μέχρι το τέλος του Πολέμου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι μεταξύ των Ελλήνων Δικαίων περιλαμβάνονται και ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος, Δαμασκηνός, ο πρώην Δήμαρχος Ζακύνθου Λουκάς Καρρέρ, οι Μακαριστοί Μητροπολίτες Ζακύνθου και Δημητριάδος, Χρυσόστομος και Ιωακείμ αντίστοιχα, η ηρωίδα της Εθνικής Αντίστασης, Λέλα Καραγιάννη, καθώς και πολλοί άλλοι αφανείς ήρωες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Μεταξύ αυτών, από χτες συγκαταλέγεται και ο Έλληνας ήρωας, Νίκος Μανιάς, ο οποίος παρά τον κίνδυνο για την ζωή του δεν δίστασε ούτε στιγμή να προσφέρει βοήθεια στους Εβραίους φίλους και συμπατριώτες του.

Πηγές: Δελτίο Τύπου Πρεσβείας Ισραήλ και www.ekirikas.com

Phoca PDF